

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.
2. Про туризм, Закон України від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР, Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 31, ст.24 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/324/95-%D0%B2%D1%80>
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45-46. Ст. 356. (дата звернення: 15.04.2020).
4. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF> (дата звернення: 15.04.2020).
5. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року, Розпорядження Кабінету міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 року // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80> (дата звернення: 15.04.2020).
6. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: [підручник] [С. С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; за заг. ред. С.С. Бичкової. – 3-тє вид., змін, та допов. – К.: Алерта, 2014. – 496 с.
7. Столярський О. В. Правове регулювання міжнародних перевезень : навч. посіб. . – К. : Знання, 2012. – 318 с.
8. Коваль П.Ф., Алешугіна Н.О., Андрєєва Г.П. В'їзний туризм Навчальний посібник: Ніжин, Видавництво Лук'яненко В.В., 2010. – 304 с.
9. Korzh N.V., Zanosko O.V. Formuvannya sistemi ekonomichnoi bezpeki Industrii turizmu yak skladovoi stiykogo rozvitku turizmu v Ukrainy. Rezhim dostupu: http://tourlib.net/statti_ukr/korzh.htm
10. Bobkova A.G. Bezopasnost turizma : uchebnik / A.G. Bobkova, S.A. Kudrevatyih, E.L. Pisarevskiy ; pod obsch. red. d-ra yurid. nauk. E.L. Pisarevskogo. – M.: Federalnoe agentstvo po turizmu, 2014. – 272 p.

Толмчевська Юлія Олегівна,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ESPORT У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

З початку пандемії COVID-19 світ у буквальному сенсі опинився у нових умовах. Зміни вже відбулися або відбудуться найближчим часом чи не в усіх сферах людської життєдіяльності. Не є винятком і сфера спорту. Адже проведення змагань, а тим більше – за присутності глядачів, наражає всіх учасників таких заходів на смертельну небезпеку.

Втім, комп'ютерний вимір спорту, тобто кіберспорт, скоріше за все, лише виграє від таких змін. Зокрема, змагання кіберспортсменів відбуваються

не у фізичному, а в кіберпросторі, відповідно є можливим забезпечення відсутності фізичного контакту між спортсменами, глядачами та організаторами турнірів. Проведення змагань «за закритими дверима» – це лише справа техніки.

До факторів, які сприяють росту індустрії кіберспорту можна, по перше, віднести людський фактор. Так, за рахунок людей, які в інший час займалися традиційними видами спорту або будь-якою іншою активністю, проте не мають такої можливості в умовах карантину, буде можливість спостерігати за ростом чисельності учасників кібертурнірів та глядачів. Окрім цього, активізуються ставки на турніри з кіберспорту, оскільки не буде можливості робити ставки на традиційні види спорту.

Між тим, є і фактори, які вказують на виникнення труднощів, які будуть гальмувати розвиток даної сфери. Наприклад, немає можливості проведення офлайн турнірів як в Україні, так і в світі. Так, відповідно до п. 7 частини 2 Постанови Кабінету міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» заборонено проведення всіх масових (культурних, розважальних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів [1]. Організатори офлайн турнірів повністю втрачають прибуток від продажу квитків на турніри, та в значній мірі втрачають прибуток від продажу фірмових сувенірів, атрибутики (можливий їх продаж залишається тільки через інтернет) [2]. Повністю переформувати турніри на режим онлайн не є простою задачею, як може здатись на перший погляд. Річ у тім, що наймасштабніші кібертурніри відбувалися на одній фізичній арені з метою забезпечення рівних можливостей для всіх команд, щоб перемога була здобута виключно через навички кіберспортсменів, а не заслугою технічного забезпечення. Так, аналізуючи правила проведення турнірів EA SPORTS FIFA 20 Global Series – новітньої версії головного кіберспортивного турніру серед спортивних ігор, слід зазначити, що всім командам надається однакове технічне забезпечення [3]. Отже, кіберспорт наразі переживає розвиток та зміну самого формату (кібертурніри переходять від офлайну до онлайн). Але, якщо переходити тільки до режиму онлайн і надавати можливість учасникам команд знаходитись в різних частинах світу, то під питання ставиться чесність перемоги, адже слід враховувати можливості інтернету, підключення додаткових пристроїв, для збільшення швидкості реакції гри, тощо.

Окрім цього, слід зазначити, що в багатьох країнах світу (наприклад, у Іспанії) введення карантину вважається форс-мажорною обставиною. Це в свою чергу призводить до того, що спонсори мають можливість переглядати або навіть розривати контракти з власниками команд, організаторами турнірів

тощо. Скасування та перенесення турнірів призводить до виникнення юридичних спорів, які наразі не є можливим вирішити спори в спеціально створеному органі (як Спортивний арбітражний суд в Лозані). Тобто в такому випадку слід звертатись до медіації, або до національних судів, якщо інше не передбачено договором або іншим документом, підписаним сторонами. В цій ситуації важливо враховувати, що, на жаль судді національних судових органів не мають достатньої кваліфікації для розуміння специфіки даних правовідносин та не володіють належною термінологією.

Важливою характеристикою сьгоднішніх трансформаційних процесів є істотне зближення «фізичного» спорту й кіберспорту: за відсутності можливості організації спортивних турнірів спортивні організації будуть так чи інакше йти в онлайн. Наприклад, Олександр Зінченко, гравець «Манчестер Сіті» та національної збірної, вже грає на турнірі по CS:GO [4].

Отже, у зв'язку з вибуховим ростом галузі кіберспорту питання якісного регулювання відповідних відносин набуває додаткової гостроти.

Відповідно, постає необхідність не тільки удосконалення правового регулювання відносин у сфері кіберспорту, а й його адаптації до нових умов. Видається, що кіберспорту було б доцільно запозичити досвід спортивних організацій, які створили свою власну систему саморегулювання відносин у сфері спорту.

В ситуації яка склалась цікавим, на мою думку, є те, що кіберспорт довгий час провів в боротьбі за можливість бути визнаним Олімпійським видом спорту. В нових умовах ситуація може докорінним чином змінитися, і вже традиційні види спорту будуть стояти у черзі за визнанням статусу кіберспортивних дисциплін. Тому, при належному регулюванні відносин в сфері кіберспорту, дана галузь може стати однією з найуспішніших бізнес-кампаній часів пандемії COVID-19.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Постанова Кабінету міністру України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від від 2 квітня 2020 р. № 255 // Законодавство України. – 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-2020-%D0%BF>.
2. Кохановський О. Как коронавирус пошатнет индустрию киберспорта // NV.UA. – 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://nv.ua/techno/technoblogs/koronavirus-kak-epidemiya-otrazitsya-na-industrie-kibersporta-50077237.html>.
3. Офіційні правила FIFA 20 Global Series. // Electronic Arts Inc. – 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ea.com/ru-ru/games/fifa/fifa-20/compete/overview/official-rules#appendix-c>.

4. Малянов Д. Киберспорт. CS:GO. #WESTRIKECORONA. Zina Team (Команда Зинченко) – Begginers. Прямая трансляция. // Footboom.com. – 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.footboom.com/esport/football/1587044547-kibersport-cs-go-westrikecorona-zina-team-komanda-zinchenko-begginers-prjamaya-transljaciya.html>.

Воротинцева Інна Валеріївна,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ФОП В УМОВАХ БОРОТЬБИ З КОРОНАВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ COVID-19

Уряд запровадив режим надзвичайної ситуації на всій території України поки що на 30 днів, до 24 квітня 2020 року. Відповідно, всі карантинні обмеження будуть діяти як мінімум до 24 квітня 2020 року. Похід у державні органи (органи місцевого самоврядування), які щоденно обслуговують тисячі громадян, створює зайвий ризик поширення коронавірусної інфекції Covid-19. Тому державні органи (органи місцевого самоврядування) та інші надавачі адміністративних послуг рекомендують отримувати послуги дистанційно або змінюють режим роботи.

Серед таких органів є Міністерство юстиції України та зокрема, органи місцевого самоврядування, які виконують делеговані державою функції з державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

01 квітня 2020 року Міністерством юстиції України прийнято Наказ № 1307/5 «Про внесення змін до Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 квітня 2020 року за № 323/34606.

Цим наказом внесені зміни до порядку проведення державної реєстрації за заявами в електронній формі. Так, починаючи з 02 квітня 2020 року державна реєстрація фізичних осіб – підприємців, внесення змін до відомостей про фізичну особу – підприємця (зокрема, зміна видів економічної діяльності, зміна інформація про зв'язок з фізичною особою-підприємцем), державна реєстрація припинення фізичної особи-підприємця, що проводиться на підставі документів, поданих в електронній формі, здійснюється через Єдиний державний веб-портал електронних послуг «Портал Дія» (далі – Портал Дія). Таким чином, відтепер фронт-офісом надання вищезазначених адміністративних послуг є Портал Дія, мета діяльності, основні завдання та